

רשומות

הצעות חוק

3 במאי 1965

649

א' באייר תשכ"ה

עמוד	
188	חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה—1965
202	חוק פוקס הבחורים לכנסת (תיקון מס' 7), תשכ"ה—1965
205	חוק להארכת תוקף של תקנות שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשכ"ה—1965
206	חוק למניעת מפגעים (בטיחות מקררים), תשכ"ה—1965

חוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה-1965

פרק ראשון: הוראות יסוד

1. בחוק זה – "רשות מקומית" – עיריה או מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית; "היום הקובע" – 31 בדצמבר לפני שרשימות הבוחרים האמורות בסעיף 7 בכנסו לתקפן; "השר" – שר הפנים; לשאר המונחים תהא המשמעות שיש להם בפקודת העיריות¹, והוא כשאינ כוונה אחרת משמעות.	הנדירות
2. מועצה של רשות מקומית (להלן – המועצה) תיבחר בבחירות כלליות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות.	שיטת הבחירות
3. הבחירות הראשונות למועצה לאחר כינונה ייערכו ביום שיקבע השר.	בחירות ראשונות
4. הבחירות לכל המועצות יקוימו כל ארבע שנים ביום ג' השלישי לחודש חשוון; אולם אם היתה השנה השלישית שלאחר הבחירות האחרונות שנה מעוברת, יקוימו הבחירות ביום ג' הראשון לאותו חודש.	מועד הבחירות לכל המועצות
5. (א) החליטה הממשלה כי אי אפשר לקיים בחירות במועדן, או לא קוימו בחירות במועדן, בשום רשות מקומית, יקבע השר מועד חדש לבחירות שיהיה קרוב ככל האפשר לאחר שחלפה הסיבה לאי קיום הבחירות במועדן. (ב) החליט השר כי אי אפשר לקיים בחירות במועדן, או לא קוימו בחירות במועדן, ברשות מקומית פלוגית, או היו נסיבות מיוחדות אשר לדעת השר מצדיקות דחייתן, יקבע השר מועד חדש לבחירות שיהיה קרוב ככל האפשר לאחר שחלפה הסיבה לאי קיום הבחירות במועדן, ולא יאוחר מחמש שנים לאחר הבחירות הקודמות. (ג) הוראות סעיף קטן (ב) אינן גורעות מסמכות השר להורות על בחירות לפי סעיף 143 לפקודת העיריות או סעיף 10 לפקודת המועצות המקומיות, 1941².	דחיית מועד הבחירות
6. מועדי הבחירות לפי סעיפים 3 ו-5 יפורסמו ברשומות.	פרסום מועדי בחירות
7. (א) פנקס הבוחרים בבחירות ברשות מקומית פלוגית יהא מורכב מרשימות הבוחרים של אזורי הקלפי שהיו ביום הקובע בתחום אותה רשות מקומית; הרשימות יהיו אלה שהוכנו לפי חוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959³, והן בחוקף ביום הבחירות. (ב) כל הרשום בפנקס הבוחרים זכאי לבחור למועצה.	פנקס הבוחרים וחזקות לבחור
8. זכאי להיבחר חבר המועצה מי שנתקיימו בו כל אלה: (1) שמו רשום בפנקס הבוחרים לאותה מועצה; (2) ביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו הוא בן עשרים ואחת שנה ומעלה;	הזכות להיבחר

1 דיני מדינת ישראל, 8, נוסח חדש, תשכ"ד, עמ' 197.
 2 ע"ר 1941, תרס"ו 1 מס' 1154, עמ' 119.
 3 ס"ח 269, תשי"ט, עמ' 24.

- (3) מקום מגוריו הקבוע הוא בתחום אותה רשות מקומית;
- (4) הוא לא הוכרו פטול-דין;
- (5) הוא לא חוייב בדין בפסק דין סופי על עבירה שיש עמה קלון, תוך חמש שנים שקדמו ליום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו, או לאחר מכן;
- (6) הוא אינו פסול לפי כל חוק אחר.
9. כדי להסיר ספק נאמר בזה כי לענין חוק זה אין לאדם בכל יום מן הימים אלא מקום מגורים קבוע אחד, שהוא מרכז חייו.
10. (א) ההצבעה תהיה בעד רשימות מועמדים שפורסמו בהתאם לסעיף 35.
(ב) בכפוף להוראות לפי סעיף 63 רשאי כל בוחר להצביע רק בקלפי אשר רשימת הבוחרים השייכת לה כוללת את שמו, ורק אם זיהה את עצמו בהתאם לסעיף 46.
11. ההוצאות הכרוכות בעריכת הבחירות ישולמו מתוך קופת הרשות המקומית.

פרק שני : הכנת הבחירות

12. (א) לא יאוחר מ-60 יום לפני יום הבחירות תוקם ליד המועצה ועדת בחירות שתהיה מורכבת מנציגי הסיעות המיוצגות במועצה; מספר נציגי כל סיעה בוועדה כמספרם במועצה.
(ב) יושב ראש ועדת הבחירות ושאר חבריה ייבחרו על ידי המועצה מבין בעלי זכות בחירה באותה רשות מקומית; בחירתם טעונה אישור השר או מי שהוסמך על ידיו.
(ג) לא הוקמה ועדת בחירות תוך המועד שנקבע בסעיף קטן (א), ימנה אותה השר לא יאוחר מ-50 יום לפני יום הבחירות.
(ד) ברשות מקומית שלא נתקיימו בה יותר משלוש בחירות, רשאי השר, כדי להבטיח ייצוג לחוגי ציבור שאינם מיוצגים במועצה, לצרף לוועדת הבחירות חברים נוספים, ובלבד שמספרם לא יעלה על רבע מהמספר הכולל של החברים, הנבחרים והמצורפים גם יחד.
(ה) ועדת הבחירות מוסמכת לפעול אף אם מספר חבריה אינו שלם.
(ו) לכל חבר ועדת הבחירות יהיה ממלא מקום קבוע.
13. (א) שמות הסיעות של המועצה היוצאת, מספר חבריה של כל סיעה ושמותיהם של באי-כוחה ושל ממלאי מקומם יאושרו, לענין חוק זה, על ידי המועצה, לא יאוחר מהיום ה-61 לפני יום הבחירות.
(ב) כל סיעה רשאית בכל עת, על ידי הודעה בכתב לראש הרשות המקומית ולפקיד הבחירות שנתמנה לפי סעיף 17, להחליף את באי-כוחה ואת ממלא מקומו.
(ג) השתנה הרכבה הסיעתי של המועצה היוצאת והמועצה אישרה את השינוי לפני הרכבתה של ועדת הבחירות, יהיה הרכבה הסיעתי של הוועדה לפי הרכבה הסיעתי של המועצה בשעת ההרכבה; חל שינוי כזה ואושר כאמור אחרי הרכבתה של הוועדה, לא יביא השינוי לידי שינוי הרכב הוועדה, אולם סיעה שאין לה בה נציגות, יהיה לה בה חבר אחד בדעה מייעצת.
(ד) לענין רשימות המועמדים יובא בחשבון כל שינוי בהרכבה הסיעתי של המועצה שחל ואושר כאמור עד יומיים לפני תום המועד להגשת רשימות אלה.

<p>14. ברשות מקומית שבה אינה מכהנת מועצה נבחרת ימנה השר, 60 יום לפני יום הבחירות, ועדת בחירות שמספר החברים בה כמספר חברי המועצה העומדת לבחירה, היא תורכב לאחר התייעצות עם גופים המייצגים, לדעת השר, את תושבי המקום.</p>	<p>ועדת בחירות ממנה</p>
<p>15. (א) ועדת בחירות שאינה ממלאת את תפקידה כראוי, או שהיא מתמהמהת או מתרשלת במילוי תפקידיה, רשאי השר להתרות בה; לא שעתה ועדת הבחירות לאתראה, רשאי השר לפטרה, ובמקרה זה תבחר המועצה בועדת בחירות חדשה, לפי האמור בסעיף 12. תוך המועד שיקבע השר; לא כחרה המועצה בועדת בחירות חדשה תוך המועד הקבוע, רשאי השר למנות את ועדת הבחירות החדשה.</p>	<p>ועדת בחירות שאינה פועלת כראוי</p>
<p>(ב) ועדת בחירות שהוקמה או שנתמנתה לפי סעיף זה שאינה ממלאת את תפקידיה כראוי, או שהיא מתמהמהת או מתרשלת במילוי תפקידיה, רשאי השר לשנות את הרכבה או לפטרה ולמנות ועדה אחרת במקומה.</p>	
<p>(ג) השר רשאי לצוות שועדת בחירות כאמור בסעיף קטן (ב) תשלים את העבודה שהתחילה בה כל ועדה קודמת.</p>	
<p>16. (א) המניין החוקי בישיבה של ועדת הבחירות יהיה שליש מחברי הועדה וכיניהם היושב ראש, ובלבד שכל חברי הועדה הוזמנו לפחות 24 שעות מראש; לא נוכח מנין כזה כעבור שעה מן הזמן שנקבע להתחלת הישיבה, תהיה הישיבה חוקית בכל מספר של נוכחים והזקן שבהם ימלא את תפקידי יושב ראש הועדה עד בואו של היושב ראש.</p>	<p>מנין, רוב וכו'</p>
<p>(ב) החלטות הועדה יתקבלו ברוב קולות משתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הישיבה.</p>	
<p>(ג) בישיבות של ועדת הבחירות רשאים להיות נוכחים, כמשקפים בלבד, נציג אחד של כל רשימת מועמדים שפורסמה בהתאם לסעיף 35 ושאינה מיוצגת בועדה.</p>	
<p>17. השר ימנה פקיד בחירות לרשות מקומית בה עומדים לקיים בחירות; המינוי יפורסם ברשומות.</p>	<p>פקיד הבחירות</p>
<p>18. לא יאוחר מ-45 ימים לפני יום הבחירות ימסור השר לפקיד הבחירות שני טפסים מפנקס הבחורים לרשות המקומית.</p>	<p>מסירת פנקס הבחורים</p>
<p>19. (א) מקומות הקלפי שנקבעו לפי חוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959, לשנה שבה מתקיימות הבחירות למועצה, ישמשו מקומות קלפי גם לצורך הבחירות למועצה שבתחומה הם נמצאים; אולם אם לא ניתן להציב קלפי לצורך הבחירות למועצה אלא באותו חדר שבה מוצבת קלפי לצורך הבחירות לכנסת, או היו נסיבות אחרות שהצדיקו זאת, רשאי פקיד הבחירות, בהסכמת ועדת הבחירות, לקבוע מקום קלפי אחר.</p>	<p>מקומות קלפי</p>
<p>(ב) לא יקבע פקיד הבחירות מקום קלפי במועדון מפלגתי או במקום אחר המיועד למוסד ציבורי-פוליטי, ואף לא בבית כנסת או במקום תפילה אחר, אלא אם הסכימו לכך כל חברי ועדת הבחירות.</p>	
<p>20. (א) לא יאוחר מהיום ה-14 שלפני יום הבחירות תמנה ועדת הבחירות את ועדות הקלפי.</p>	<p>ועדות קלפי</p>
<p>(ב) מספר חבריה והרכבה הסייעתי של כל ועדת קלפי ייקבעו על ידי ועדת הבחירות מבין כל הסיעות המיוצגות בועדת הבחירות, ובלבד שבכל ועדת קלפי יהיו מיוצגות לא פחות משלוש סיעות מבין סיעות המועצה היוצאת.</p>	

(ג) נקבע מספר חבריה והרכבה הסיעתי של ועדת קלפי כאמור בסעיף קטן (ב) וסיעה לא הודיעה לוועדת הבחירות את שם נציגה בוועדת קלפי תוך תקופה שקבעה הוועדה, תורכב ועדת הקלפי בלא נציג אותה סיעה.

(ד) לכל חבר של ועדת קלפי יהיו שלושה ממלאי מקום קבועים, שיתמנו על ידי ועדת הבחירות.

(ה) ועדת הבחירות תמנה לכל ועדת קלפי, מבין חברי אותה ועדה, יושב ראש וסגן יושב ראש.

(ו) לא מינתה ועדת בחירות ועדת קלפי כאמור בסעיף קטן (א), ימנה אותן פקיד הבחירות, ולא יחולו על המינוי הוראות סעיפים קטנים (ב) עד (ה).

חילופי גברי

21. כל סיעה רשאית להחליף את נציגה בוועדת הבחירות ואת ממלאי מקומם על ידי מתן הודעה של בא-כוחה לראש הרשות המקומית ולפקיד הבחירות, וכל סיעה רשאית באישור שר הפנים להחליף את נציגה בוועדת הקלפי ואת ממלא מקומו על ידי מתן הודעה בדרך שתיקבע בתקנות; אולם לא יהיו חילופי גברי לפי סעיף זה מ־12 שעות לפני התחלת ההצבעה עד 12 שעות לאחר סיומה.

מנין חוקי בוועדת קלפי, ורוב וכו'

22. (א) המנין החוקי בישיבת ועדת קלפי יהיה מחצית מחבריה וכיניהם היושב ראש או סגנו, ובלבד שכל חברי הוועדה הוזמנו לישיבה כראוי; לא נוכח מנין כזה כעבור שעה ממועד הישיבה או ממועד פתיחת הקלפי, תהיה הישיבה חוקית בכל מספר של נוכחים, ובהעדר היושב ראש או סגנו ימלא הזקן שבחברי ועדת הקלפי הנוכחים את תפקיד היושב ראש עד שבא היושב ראש או סגנו; נוכח חבר אחד בלבד, יפעל הוא כוועדת הקלפי והפרור טוקול שייחתם על ידיו לא יהיה טעון חתימה נוספת.

(ב) החלטות של ועדת קלפי יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות, יכריע יושב ראש הישיבה.

(ג) בהעדר היושב ראש של ועדת קלפי ימלא סגנו את מקומו.

(ד) ממלא מקום של חבר ועדת קלפי רשאי להשתתף בישיבות הוועדה בתורת חבר בהעדרו של חבר הוועדה.

(ה) בישיבות של ועדת קלפי רשאי להיות נוכחים, כמשקפים בלבד, נציג אחד של כל רשימת מועמדים שפורסמה בהתאם לסעיף 35, ושאינה מיוצגת בוועדה.

פרק שלישי: רשימות מועמדים

רשימות מועמדים

23. (א) רשאיות להגיש רשימת מועמדים כל קבוצת בוחרים המונה 200 איש או שני אחוזים ממספר הבוחרים שבפנקס הבוחרים, הכל לפי המספר הקטן יותר, וכן כל סיעה של הכנסת וכל סיעה של המועצה היוצאת.

(ב) רשימת מועמדים תכיל שמות של זכאים להיבחר שהסכימו להכללת שמם ברשימה; מספר המועמדים לא יפחת משליש מספר חברי המועצה העומדת לבחירה ולא יהיה יותר מכפל אותו מספר; השמות יהיו מסומנים כל אחד במספר סידורי; הרשימה תפרט כיחס לכל מועמד את הפרטים שייקבעו בתקנות.

(ג) רשימת מועמדים המוגשת על ידי קבוצת בוחרים תיחתם בידי המגישים על גבי טופס שנקבע בתקנות כשכל הפרטים ממולאים כראוי ושם הרשימה ושמות מועמדיה

מפורשים כסדרם; אל הרשימה יצורף תצהיר של בא-כוח הרשימה לפי סעיף 37 לפקודת העדות המאמת את כל החתימות; בלא תצהיר כאמור לא תקובל הרשימה.

(ד) מי שחתם על יותר מרשימת מועמדים אחת – חתימתו בטלות.

(ה) מי שחתם על רשימת מועמדים לא יוכל לחזור בו מחתימתו; מותר לא יפסול את חתימתו.

(ו) הוגשה רשימת מועמדים על ידי קבוצת בוחרים, כל החתימות אחרי 250 הראשונות לא יתחשבו בהן לצורך סעיף זה.

(ז) רשימת מועמדים המוגשת על ידי סיעה של הכנסת או סיעה של המועצה היוצאת, תיחתם בידי בא כוח הסיעה או ממלא מקומו.

(ח) רשימת מועמדים, בצירוף הסכמת המועמדים בכתב או במברק, תוגש לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה-33 לפני יום הבחירות; ימי ההגשה, שעוניה ומקומה ייקבעו בתקנות.

(ט) עם קבלת רשימת מועמדים יאשר פקיד הבחירות בכתב את הגשתה, בציון היום והשעה.

24. לענין חוק זה יהיו שמות הסיעות של הכנסת והשמות של בא-כוחה של כל סיעה וממלא מקומו כפי שנקבעו לפי חוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959.

25. אדם יוכל להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד; מי שהסכים להכללת שמו בשתי רשימות מועמדים או יותר, ימחק פקיד הבחירות את שמו מכל הרשימות.

26. המגישים רשימת מועמדים רשאים לציין בה שני אנשים, אחד כבא-כוח הרשימה ואחד כממלא מקומו; באין ציון כזה יראו את האדם החתום ראשון למגישים כבא-כוח הרשימה, ואת השני – כממלא מקומו; ואולם כשאין ציון כזה ברשימת מועמדים שהוגשה על ידי סיעה של הכנסת או סיעה של המועצה היוצאת, יראו את בא-כוח הסיעה כבא-כוח הרשימה ואת ממלא מקומו כממלא מקומו של בא-כוח הרשימה.

27. (א) כל רשימת מועמדים תישא כינוי עם אות או עם אותיים של האלף בית העברי, להבדילה מרשימות מועמדים אחרות, ובלבד שהכינוי לא יהא עלול להטעות.

(ב) סיעה מסיעות הכנסת או המועצה היוצאת, זכות עדיפות לה, אם רצונה בכך, לסמן את רשימתה בכינוי או באות שבהם היתה מסומנת רשימת המועמדים שלה בבחירות לכנסת או למועצה היוצאת; באין זכות עדיפות כזאת, מי שהקדים להגיש את רשימתו, זכותו לבחור כינוי ואות קודמת.

(ג) רשימת מועמדים שלא ניתנו לה כינוי או אות על ידי מגישה, יינתנו לה כינוי או אות על ידי פקיד הבחירות.

28. הוגשה רשימת מועמדים שלא בהתאם לפרק זה, יודיע פקיד הבחירות, לא יאוחר מהיום ה-26 שלפני יום הבחירות, לבא-כוח הרשימה ולממלא מקומו על הליקוי, והם רשאים לתקן את הליקוי לא יאוחר מהיום ה-23 שלפני יום הבחירות; היה בין החותמים על רשימת מועמדים מי שלא היה זכאי לבחור, ייחשב הדבר לליקוי, אולם מספר בלתי מספיק של חותמים פוסל את הרשימה.

4 חא"י, כרך א', פרק ב"ד, עמ' 650; ס"ח 193, תשמ"ז, עמ' 10.
5 ס"ח 281, תשי"ט, עמ' 114.

אישור של
רשימות
המועמדים

29. רשימת מועמדים שהוגשה כהלכה או שתוקנה לפי סעיף 28, יאשר אותה פקיד הבחירות, ולאחר התייעצות עם ועדת הבחירות, ויודיע על כך לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות לבא-כוח הרשימה, למלא מקומו ולועדת הבחירות.

ערעור

30. (א) סירב פקיד הבחירות לאשר רשימת מועמדים כולה או אחד משמות המועמדים או את הכינוי או את האות של הרשימה, יודיע על כך, לא יאוחר מהיום ה-20 לפני יום הבחירות, לבא-כוח הרשימה ולמלא מקומו, והם רשאים לערער על הסירוב, לא יאוחר מהיום ה-17 שלפני יום הבחירות, בפני בית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא תחום הרשות המקומית.

(ב) חבר ועדת הבחירות רשאי לערער לא יאוחר מהיום ה-20 שלפני יום הבחירות על אישור רשימת מועמדים על ידי פקיד הבחירות.

(ג) בערעור לפי סעיף זה ידון בית המשפט המחוזי בשופט אחד ופסק דינו יהיה סופי; פסק הדין יימסר לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה-12 שלפני יום הבחירות.

התפטרות מועמד

31. (א) מועמד יכול להתפטר בכל עת; ההתפטרות תוגש בכתב על ידי המועמד בעצמו או, מחוץ לארץ, תישלח על ידיו במברק או כמסמך אחר מאושר על ידי קונסול ישראלי או על ידי גוטריין, לידי פקיד הבחירות; כתב התפטרות מוקדם – פסול.

(ב) התפטר או נפטר מועמד אחרי פרסום רשימת המועמדים ולפני יום הבחירות, יפרסם פקיד הבחירות הודעה על כך בתחום הרשות המקומית.

התקשרות בין
רשימות
מועמדים

32. (א) רשימות מועמדים רשאיות להתקשר ביניהם לשם חלוקת המנדטים, אך אין רשימה רשאית להתקשר אלא עם רשימה אחת בלבד, ואין תוצאה להתקשרות אלא זו הקבועה בסעיף 54.

(ב) על התקשרות של רשימות מועמדים יש למסור לפקיד הבחירות הודעה בכתב חתומה על ידי באי-כוח שתי הרשימות או ממלאי מקומם לפחות 10 ימים לפני יום הבחירות.

(ג) רשימות מועמדים שהתקשרו ביניהן לשם חלוקת המנדטים רשאיות לבטל קשר זה על ידי מסירת הודעה בכתב חתומה על ידי באי-כוח שתי הרשימות או ממלאי מקומם לא יאוחר מ-10 ימים לפני יום הבחירות.

פרק רביעי: הצבעה ופפירת הקולות

בבחירות בלי
הצבעה בקלפי

33. (א) היה מספר המועמדים שהוצעו כדין שווה למספר חברי המועצה העומדת לבחירה, יכריז עליהם פקיד הבחירות, לאחר התייעצות עם ועדת הבחירות, כיום הבחירות, כעל האישים שנבחרו חברי המועצה, ויפרסם הודעה על כך ברשומות.

(ב) היה מספר המועמדים שהוצעו כדין פחות ממספר חברי המועצה העומדת לבחירה, יודיע זאת פקיד הבחירות לשר והשר יפחית את מספר חברי המועצה כדי מספר המועמדים שהוצעו כדין; פקיד הבחירות, לאחר התייעצות עם ועדת הבחירות, יכריז עליהם כיום הבחירות כעל האישים שנבחרו חברי המועצה, ויפרסם הודעה על כך ברשומות.

(ג) הוגשה רשימת מועמדים אחת בלבד ומספר המועמדים שהוצע בה עלה על מספר חברי המועצה העומדת לבחירה, יכריז פקיד הבחירות, לאחר התייעצות עם ועדת הבחירות, כיום הבחירות, על מספר המועמדים מתוך אותה הרשימה השווה למספר חברי המועצה העומדת לבחירה, ולפי סדרם ברשימה, כעל האישים שנבחרו חברי המועצה, ויפרסם הודעה על כך ברשומות.

34. הוגשו יותר מרשימת מועמדים אחת ומספר המועמדים שהוצעו כדין עלה על מספר חברי המועצה העומדת לבחירה, יקוימו בחירות בקלפי.
35. לא פחות מ-7 ימים לפני יום הבחירות יפרסם פקיד הבחירות הודעה במקום ובצורה שיקבע בהסכמת ועדת הבחירות, ובה יצוינו:
- (1) יום הבחירות;
  - (2) שעות ההצבעה;
  - (3) רשימות המועמדים, כינוייהן ואותיותיהן כפי שאושרו על ידיו או על ידי בית המשפט, ושמותיהם ומעניהם של באי-כוח הרשימות וממלאי מקומם;
  - (4) ההתקשרויות בין הרשימות;
  - (5) מקומות הקלפי.
36. חל שינוי באחד הענינים האמורים בסעיף 35 לפני יום הבחירות או ביום הבחירות, יפרסם פקיד הבחירות מיד הודעה על כך.
37. פקיד הבחירות, בהסכמת ועדת הבחירות, יקבע את צורתן של מעטפות ההצבעה, ובלבד שיהיו אטומות.
38. (א) פתקי הצבעה יהיו מודפסים על פי דוגמה שאישר פקיד הבחירות, בהסכמת ועדת הבחירות, ועליהם אות, או כינוי ואות, של הרשימה, ותו לא.
- (ב) רשימת מועמדים רשאית להוסיף לאות הרשימה ולכינויה העבריים את האות ואת הכינוי הערביים שפקיד הבחירות בהסכמת ועדת הבחירות אישר כמקבילים לאות ולכינוי העבריים, והבוחר רשאי להשתמש בפתק הצבעה בעברית בלבד או בעברית עם התרגום לערבית.
- (ג) פקיד הבחירות יודיע בכתב לבאי-כוח רשימות המועמדים ולממלאי מקומם על הצורה שנקבעה לפתקי ההצבעה כאמור, לפחות 14 יום לפני יום הבחירות.
- (ד) באי-כוח הרשימות יספקו לפקיד הבחירות פתקי הצבעה של רשימותיהם בצורה שנקבעה, לא יאוחר מ-3 ימים לפני יום הבחירות.
39. לא יאוחר מיומיים לפני יום הבחירות ימסור פקיד הבחירות לכל ועדת קלפי –
- (1) רשימת הבוחרים הרשאים להצביע באותה קלפי, בשני עותקים;
  - (2) קלפי מצוידת במגעול, שתהיה עשויה כך שאפשר להכניס לתוכה מעטפות עם פתקי הצבעה, אך אי אפשר להוציאן מתוכה אלא בשבירת מגעולה;
  - (3) כמות מספיקת של פתקי הצבעה לכל רשימה, של פתקים ריקים ושל מעטפות הצבעה.
40. פקיד הבחירות יציג במקום בולט בכל מקום קלפי –
- (1) מודעה המכילה את כל רשימות המועמדים, כינוייהן והאותיות בהן סומנו;
  - (2) מודעה המציינת את הוראות סעיף 49 בדבר קולות פסולים.
41. (א) הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ביום הבחירות ללא הפסקה מ-7 בבוקר עד 10 בלילה, ואם לא נתקיימו באותו יום גם בחירות לכנסת – עד 12 בלילה, אך בישוב שמספר הזכאים להצביע בו אינו עולה על 350, תהיה הקלפי פתוחה מ-8 בבוקר עד 9 בלילה; הקלפי תיסגר לפני השעות האמורות אם כבר הצביעו כל הזכאים להצביע בה.

בחירות בקלפי

הודעה בחירות

הודעה על שינויים

מעטפות

פתקי הצבעה

הספקת ציוד

פרסומים במקומות הקלפי

שעות ההצבעה

(ב) מי שהגיע למקום הקלפי תוך שעות ההצבעה, זכאי להצביע גם אם נתעכבה הצבעתו עד אחרי גמר שעות ההצבעה.

42. לפני שהתחילה ההצבעה, יציג יושב ראש ועדת הקלפי לעיני האנשים המצויים במקום הקלפי את הקלפי כשהיא פתוחה וריקה; אחר כך ינעל אותה במעמד ויחתמנה באופן שלא תהא ניתנת לפתיחה אלא בשכירת החותמת והמנעול.
43. בעת הצגת הקלפי, בשעות ההצבעה ובשעת ספירת הקולות לא יימצא אדם במקום הקלפי זולת חברי ועדת הקלפי, משקיפים כאמור בסעיף 22 (ה), חברי ועדת הבחירות, פקיד הבחירות, השר או בא-כוחו, שוטרים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר ובוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה.
44. יושב ראש ועדת הקלפי יסדיר את כניסת הבוחרים אל מקום הקלפי לשם הצבעה, והוא יפקח על הסדר במקום.
45. יושב ראש ועדת הקלפי רשאי להרחיק כל אדם המתנהג במקום קלפי שלא כשורה או שאינו מצויית להוראותיו, ואותו אדם לא יוחזר למקום בלא רשותו של היושב ראש; אך אין להשתמש בכוח זה כדי למנוע כוחר הזכאי להצביע מלהשתמש בזכותו זו.
46. (א) הרוצה להצביע חייב לזהות את עצמו לפני ועדת הקלפי.
(ב) כאמצעי זיהוי ישמשו אך ורק פנקס זיהוי שניתן לפי תקנות-שעת-חירום (רישום תושבים), תש"ח-1948⁶, או תעודת זהות שניתנה לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949⁷.
- (ג) מי שהצביע תטביע ועדת הקלפי בפנקס הזיהוי או בתעודת הזהות שלו חותמת המעידה שהצביע, תנקב את הפנקס או התעודה, ותמחוק את שם המצביע מרשימת הבוחרים.
47. (א) וכך מצביעים: כתא המסתיר את הבוחר מעיני זולתו נותן הבוחר פתק הצבעה לתוך מעטפה שניתנה לו על ידי ועדת הקלפי, ואת המעטפה הוא מטיל לעיני ועדת הקלפי לתוך הקלפי.
(ב) מי שמחמת מחלה או מום אינו מסוגל להצביע לבדו, רשאי להביא אתו אדם אחר כדי שיעזור לו בהצבעה.
(ג) במקום פתק מודפס בהתאם להוראות הקודמות, יכול לשמש להצבעה גם פתק ריק שעליו מסומנים בכתב יד אות הרשימה או האות עם הכינוי, ותו לא; כל בוחר רשאי לקבל מועדת הקלפי פתק ריק.
48. (א) ספירת הקולות תהיה בכל קלפי על ידי ועדת הקלפי מיד אחרי גמר ההצבעה.
(ב) כפתק הצבעה שיש עליו אות של אחת מרשימות המועמדים עם כינוי שונה מן הכינוי שאושר לפי חוק זה לאותה רשימה - ייחשב הקול על פי האות.
49. (א) פתק הצבעה הנמצא במעטפה שאינה נושאת סימן אישור של פקיד הבחירות - הקול פסול.

⁶ ע"ר תשי"ח, תוס' ב', מט' 16, עמ' 77.
⁷ ע"ר תשי"ט, תוס' 1 מט' 48, עמ' 164.

(ב) נמצאו כמעטפה יותר מפתק הצבעה אחד או פתק שאיננו מתאים להוראות סעיף 38 או סעיף 47 (א) – הקול פסול.

(ג) פתק הצבעה שהוסף עליו סימן כלשהו העשוי לזהות את המצביע – הקול פסול.

(ד) נמצא כמעטפת הצבעה דבר כל שהוא זולת פתק הצבעה – הקול פסול.

50. (א) ועדת הקלפי תערוך פרוטוקול, בטופס שייקבע בתקנות, על פתיחת הקלפי ועל ספירת הקולות, ותעביר מיד את הפרוטוקול עם כל חומר ההצבעה לפקיד הבחירות.

פרוטוקול של ועדת קלפי

(ב) פרוטוקול של ועדת קלפי יחתם על ידי חברי הוועדה; כל אחד מחברי הוועדה וכל משקיף וכל חבר של ועדת הבחירות רשאי להוסיף בפרוטוקול את הערותיו; לא חתם חבר ועדת הקלפי על הפרוטוקול לא ייפגם הפרוטוקול בשל כך.

51. פקיד הבחירות יבדוק, יחד עם ועדת הבחירות ובפני באי-כוח הרשימות או ממלאי מקומם, את הפרוטוקולים שהועברו אליו לפי סעיף 50 מיד אחרי קבלתם, וכן אם יראה צורך בכך גם – את יתר הגיירות שהועברו אליו לפי הסעיף האמור, ומניין הקולות יסוכם.

בדיקת חומר הבחירות

52. (א) פקיד הבחירות ינהל פרוטוקול, בטופס שייקבע בתקנות, על הבדיקה והסיכום של מניין הקולות כאמור בסעיף 51, ועל חלוקת המנדטים וקביעת חברי המועצה בהתאם לסעיפים 53 עד 55.

הפרוטוקול של פקיד הבחירות

(ב) הפרוטוקול יערך בשני עותקים; עותק אחד ימסור פקיד הבחירות לשר, והשני – למזכיר המועצה.

(ג) כל חבר ועדת הבחירות ובאי-כוח כל רשימה או ממלא מקומם יחתמו על הפרוטוקול; לא חתם אחד מהם, לא ייפגם הפרוטוקול בשל כך.

פרק המישי : תוצאות הבחירות

53. (א) בחלוקת המנדטים ישתתפו רק רשימות מועמדים שקיבלו, כל אחת, קולות כשרים במספר שאינו פחות משבעים וחמישה אחוז מהמספר השלם היוצא מחילוק המספר הכולל של הקולות הכשרים שניתנו בבחירות למספר חברי המועצה העומדת לבחירה.

חלוקת המנדטים

(ב) סך כל הקולות הכשרים של כל הרשימות המשתתפות בחלוקת המנדטים יחולק למספר חברי המועצה העומדת לבחירה, והמספר השלם היוצא מהחילוק יהיה "המודד".

(ג) כל רשימה המשתתפת בחלוקת המנדטים תזכה במספר מנדטים כמספר השלם היוצא מחילוק קולותיה הכשרים למודד.

(ד) לכל רשימה שהשתתפה בחלוקת המנדטים כאמור ייקבע "עודף קולות" על ידי שינוכה ממספר קולותיה הכשרים המספר היוצא מהכפלת המודד במספר המנדטים שזכתה בו כאמור, ולפי תור גודלם של עודפים אלה יהיו הרשימות זכאיות לקבל כל אחת מגדט אחד נוסף מן המנדטים שנשארו אחרי חלוקתם לפי סעיף קטן (א).

(ה) היו לשתי רשימות או יותר עודפים שווים, ולא נשארו מנדטים לכולן, יכריע ביניהן פקיד הבחירות על פי גורל.

54. (א) שתי רשימות מועמדים שהתקשרו ביניהן ייחשבו לענין חלוקת המנדטים לפי סעיף 53 (ד) כרשימה אחת בעלת מספר הקולות הכשרים שקיבלו שתיהן יחד ובעלת המנדטים שזכו בהם שתיהן יחד, ובלבד שכל אחת מהן בפני עצמה קיבלה את מספר הקולות האמור בסעיף 53 (א).

חלוקת מנדטים במקרה של רשימות קשורות

(ב) המנדטים שזכו בהם שתי הרשימות הקשורות יחולקו ביניהן לפי שיטת החלוקה הקבועה בסעיף 53 לגבי חלוקת כל המנדטים בין כל הרשימות.

קביעת חברי המועצה

55. רשימת מועמדים שזכתה במנדטים, יהיו האנשים ששמותיהם נקובים בראש הרשימה. בזה אחר זה, חברי המועצה.

פרסום תוצאות הבחירות

56. (א) מיד לאחר עריכת הפרוטוקול לפי סעיף 52 יפרסם פקיד הבחירות ברשומות הודעה על תוצאות הבחירות שתפרט –

- (1) את מספר הקולות הכשרים שנמסרו לכל אחת מרשימות המועמדים;
- (2) את מספר הקולות שנמצאו פסולים;
- (3) את מספר המנדטים שבהם זכתה כל אחת מרשימות המועמדים;
- (4) את שמות האנשים שנבחרו חברי המועצה מכל רשימה ורשימה.

(ב) בכפוף להוראות סעיף 57 תהיה הודעה לפי סעיף זה ראייה חותכת לחלוקת המנדטים ולבחירת האנשים הנזכרים בהודעה.

ערעור בחירות

57. (א) כל אדם שהיה זכאי לבחור למועצה פלוגית רשאי להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו נמצא תחום הרשות המקומית על תוצאות הבחירות לאותה מועצה בטענה –

- (1) שהבחירות בקלפי מסויימת לא התנהלו כחוק;
- (2) שבהנהלת הבחירות או במהלכן היה פגם העלול להשפיע על תוצאות הבחירות, על מספר הקולות או על חלוקת המנדטים;
- (3) שהמנדטים לא חולקו כחוק.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה או בא-כוחו זכאי גם הוא להגיש ערעור בחירות כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) ערעור לפי סעיף זה יוגש תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה על תוצאות הבחירות.

(ד) ועדת הבחירות, פקיד הבחירות וכל אדם שמערערים על בחירתו, יהיו משיבים בערעור בחירות.

(ה) ערעור בחירות יוגש ויתברר בצורת בקשה בדרך המרצה ולא ישולמו אגרות בית משפט בקשר אליו.

פסק דין בערעור

58. (א) בית המשפט יפסוק בערעור בחירות תוך שלושים יום מיום הגשתו, ופסק דינו יהא סופי.

(ב) בערעור בחירות רשאי בית המשפט –

(1) לבטל את הבחירות בכלל או באזור קלפי מסויים ולצוות על עריכתן שנית; אולם בית המשפט לא יבטל בחירות אלא אם גראה לו שהליקוי המשמש עילה לערעור עלול היה להשפיע על התוצאות;

(2) להכריז – מיד או אחרי עריכתן של הבחירות שנית – שפלוגי לא נבחר חבר המועצה וכי אדם אחר נבחר.

(ג) פסק בית המשפט שהבחירות בטלות בכלל, יקוימו בחירות חדשות לא יאוחר משלושים יום מיום פסק-הדין, במועד שיקבע השר; עד לאחר הבחירות החדשות יתנהלו עניני הרשות המקומית על ידי ועדה שתמונה על ידי השר; דין ועדה כזאת והיושב ראש שלה – כדין מועצה וראש רשות מקומית.

(ד) פסק בית המשפט שהבחירות באזור קלפי מסויים בטלות, יקוימו בחירות חדשות לא יאוחר משלושים יום מיום פסק הדין, במועד שיקבע השר; עד לאחר הבחירות החדשות תמשיך המועצה לכהן לפי ההרכב שפורסם בהתאם לסעיף 56, אולם כל החלטה של המועצה כאמור טעונה אישור מאת השר.

פרק ששי: תעמולת בחירות

59. משעה 7 בערב לפני יום הבחירות ובכל יום הבחירות לא תהיה בתחום הרשות המקומית שבה מתקיימות הבחירות תעמולת בחירות על ידי אסיפות, תהלוכות, רמקולים או שידורים ברדיו.

איסור תהלוכות וכו' ביום הבחירות

60. (א) עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית או של הקרן הקימת לישראל, אשר יש להם סמכות מינהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חירום), 1945⁸, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות.

תעמולת בחירות על ידי עובדי מדינה וחייילים

(ב) חיילים בשירות סדיר או בשירות מילואים פעיל לפי חוק שירות בטחון, תשי"ט—1959 [נוסח משולב]⁹, או בשירות קבע של צבא-ההגנה לישראל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות.

(ג) בית משפט שהרשיע אדם בשל עבירה על הוראות סעיף קטן (א) יורה, בנוסף על כל עונש, על השעייתו מעבודתו או ממילוי תפקידו, ללא תשלום, עד ליום הבחירות; אין בהוראה זו כדי למנוע העמדת אותו אדם לדין משמעת.

61. חבר ועדת קלפי וממלא מקומו לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות בתחום אזור הקלפי שאליה נתמנו.

תעמולת בחירות על ידי חברי ועדות קלפי

62. לא ידרוש ולא יקבל אדם, בעד השכרה של אולם לשם אסיפות בחירות, שכר העולה על השכר הממוצע שקיבל בשנה שקדמה לשנת הבחירות בעד השכרת אותו אולם למטרות דומות.

הגבלת שכר אולמות

פרק שביעי: הוראות מיוחדות לבחירות בין חיילים

63. שר הפנים רשאי, לאחר שהתייעץ עם שר הבטחון, להורות בכל דבר הנוגע להשגת תפוחם של חיילים בבחירות לרשויות מקומיות, כגון הנהלת פרוטוקולים בקשר לבחירות של חיילים לרשויות מקומיות, מנין קולותיהם, אופן הכללת קולות אלה בסיכום הקולות של כל המשתתפים בבחירות וכל ענין הנוגע לסדרי הבחירות; הוראה לפי סעיף זה אינה טעונה פרסום ברשומות.

הוראות לבחירות בקרב חיילים

64. כל הוראה מהוראות חוק זה הסותרת הוראה שניתנה לפי סעיף 63 או שאינה עולה בד בבד אתה, לא תחול על בחירות בקרב חיילים.

כחון של ההוראות

פרק שמיני: עבירות

65. המזייף רשימת בוחרים שנמסרה על ידי שר הפנים לפקיד הבחירות או שנמסרה על ידי פקיד הבחירות לוועדת קלפי, או המשנה או המשמיד רשימה כזאת שלא כדין, דינו —

זיוף של רשימות בוחרים

⁸ ע"ר 1945, תוס' 2 מס' 1442, עמ' 855.

⁹ ס"ח 296, תשי"ט, עמ' 286.

מאסר שבע שנים או קנס 10,000 לירות; נעברה העבירה על ידי חבר של ועדת הבחירות, חבר ועדת קלפי או על ידי אדם הממונה על החזקת הרשימה או שמירתה או על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר ארבע עשרה שנה או קנס 10,000 לירות.

הפרעת בחירות

66. (א) (1) המפריע את המהלך הסדיר של הבחירות;
(2) המכין או המפיץ פתקי הצבעה שאינם בהתאם להוראות חוק זה;
(3) המפריע לבחור בהצבעה או המונע אותו מהצביע;
(4) המטפל בקלפי בלי רשות או המוציא קלפי מרשות הממונים עליה;
(5) המתערב בלי רשות בפתיחת קלפי או בספירת הקולות;
(6) המשמיד, המלכלך, המעלים או הלוקח שלא כדין פתק הצבעה המצוי בתא ההצבעה במקום הקלפי, באופן העשוי להפריע להצבעה;
(7) המשמיד, המעלים או הלוקח שלא כדין חומר הצבעה שיש להעבירו לפקיד הבחירות לפי סעיף 50,
דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף זה על-ידי חבר של ועדת הבחירות, חבר ועדת קלפי או על-ידי אדם הממונה על קלפי או על שמירת הסדר במקום הקלפי, דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

נטישת חומר
ההצבעה

67. יושב ראש ועדת קלפי הנושא, לאחר גמר ספירת הקולות, את פרוטוקול ההצבעה ואת חומר ההצבעה האמורים בסעיף 50, דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

שחיתות ואיום

68. (1) הנותן או המציע שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
(2) המקבל או המסכים לקבל שוחד, לעצמו או לאדם אחר, כדי שיצביע או יימנע מהצביע, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
(3) המאיים על בוחר בגרימת נזק, לו או לאדם אחר, אם הבוחר יצביע או יימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;
(4) המבטיח לבוחר עבודה, אם יצביע או יימנע מהצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת;
(5) המפטר או המאיים לפטר אדם מעבודה או המונע או המאיים למנוע ממנו לקבל עבודה כדי שיצביע או לא יצביע או משום שהצביע או לא הצביע בעד רשימת מועמדים מסויימת או משום שנמנע או לא נמנע מהצבעה, או כדי שיימנע או לא יימנע או משום שנמנע או לא נמנע מתעמולת בחירות, בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת,

דינו – מאסר חמש שנים או קנס 5,000 לירות.

דרכי שוחד

69. אין נפקא מינה כשוחד –
(1) אם היה כסף, שווה-כסף, שירות או טובת הנאה אחרת, למעט הובלת הבחור בכלי רכב אל מקום הקלפי וממנו לצורך הצבעתו;
(2) אם היה בעד פעולה של הלוקח עצמו או בעד השפעתו על פעולת אדם אחר;
(3) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר, אם ניתן לידי הלוקח או בשביל הלוקח לידי אדם אחר, אם ניתן מתחילה או בדיעבד, ואם הנהגה מן השוחד היה הלוקח או אדם אחר.

70. (1) המשתמש לזהותו בפני ועדת הקלפי כפנקס זיהוי או בתעודת זהות שאינם שלו או בתעודה שבה נעשה רישום או שינוי כלשהם שלא כדין, ולא הוכיח כי השימוש היה בתום לב;

(2) המצביע יותר מפעם אחת, בין באותה קלפי ובין בקלפיות שונות;

(3) המטיל ככוונה לתוך הקלפי יותר ממעטפה אחת, בין שיש בה פתק הצבעה ובין שהיא ריקה,

דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

71. הדורש או המקבל שכר בעד אולם לאסיפות בניגוד להוראות סעיף 62, דינו – מאסר שנתיים או קנס 2,500 לירות.

72. (1) המפריע למהלך הסדיר של אסיפת תעמולה לבחירות מטעם רשימת מועמדים שפורסמה לפי סעיף 35;

(2) המסיר, המשמיד או המלכלך מודעה בענייני בחירות מטעם פקיד בחירות, ועדת בחירות או מודעה שיש בה תעמולת בחירות מטעם רשימת מועמדים שפורסמה לפי סעיף 35, למעט מודעה שהודבקה בלי הסכמתו בביתו, חנותו או במשרדו או שעבר זמנה;

(3) המשמיד או המעלים תומר תעמולה לבחירות מטעם רשימת מועמדים שפורסמה לפי סעיף 35, או המונע באופן אחר תומר כזה מלהגיע לתעודתו החוקית;

(4) המנהל ביום הבחירות תעמולת בחירות בכחב, בעל פה או בצורה אחרת, במקום קלפי או במרחק של פחות מ-25 מטר ממנו;

(5) המפר הוראה מהוראות חוק זה שלא נזכרה בפרק זה,

דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 500 לירות.

73. (א) הסמכות לדון בעבירות לפי פרק זה ולהטיל את הענשים הקבועים בו תהיה בידי בתי משפט השלום.

(ב) לגבי עבירות לפי פרק זה לא יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לצוות על הפסקת הדין.

פרק תשיעי: הוראות שונות

74. משנגמר סיכום מנין הקולות, ימיין פקיד הבחירות את המסמכים הנוגעים לבחירות לסוגיהם, יצרור כל סוג לחוד, ירשום על כל צרור תיאור חכנו, יסגרוה וישמרהו במקום בטוח עד לאחר תום המועד להגשת ערעורי בחירות, ואם הוגשו ערעורי בחירות – עד לאחר מתן פסקי הדין בהם; אחרי המועד הזה ידאג להשמדתם של הצרורות, אם לא נצטווה על ידי בית משפט מוסמך לנהוג באופן אחר; ואולם את רשימות המועמדים ימסור למזכיר המועצה, שישמרון עד הבחירות הבאות למועצה.

75. כל המעוניין יהיה זכאי לעיין במסמכים הנוגעים לבחירות, אך עיון בפתקי הצבעה לא יורשה אלא בצו של בית המשפט המחוזי על יסוד בקשה של אדם המעוניין בהגשת ערעור בחירות או בהגשת תביעה פלילית בקשר לבחירות.

76. מסמך הנערך על ידי פקיד הבחירות הנוגע לפעולה הטעונה, לפי הוראות חוק זה, הסכמת ועדת הבחירות ייחתם ביד פקיד הבחירות וביד יושב ראש ועדת הבחירות.

77. תל מועד מהמועדים הנקובים בחוק זה באחד מימי המנוחה כמשמעותם בפקודת סדרי השלטון המשפט, תש"ח-1948¹⁰, יידחה המועד ליום חול הראשון שאחרי אותו יום.
78. על ערעורים לפי חוק זה לא יחול סעיף 77 או כל הוראה בחיקוק אחר המאפשרת הארכת מועדים.
79. בפקודת הערירות –
- (1) בסעיף 1, במקום ההגדרה "היום הקובע" יבוא: "היום הקובע" – כמשמעותו בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965;
  - (2) סעיפים 18, 20 עד 23 – בטלים;
  - (3) במקום סעיף 24 יבוא: "כניסה לתפקיד 24. המועצה תיכנס לתפקידה למחרת יום פרסום ההודעה לפי סעיף 56 או סעיף 33 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, ותקיים את ישיבתה הראשונה תוך ארבעה עשר יום מאותו יום."
  - (4) הפרק החמישי, פרט לסעיף 35 (א), והפרק הששי – בטלים.
80. הבחירות הבאות לכל המועצות שלאחר קבלת חוק זה בכנסת יקוימו ביום שבו יקוימו הבחירות לכנסת הששית; אולם הוראה זו לא תתפרש כאילו היא באה לגרוע מכל סמכות שהוענקה בחוק לקבוע לרשות מקומית פלוגית מועד בחירות אחר במקום המועד האמור.
81. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק באה לקבוע הוראות בחוק אחד לבחירות הן לערירות והן למועצות מקומיות, פרט למועצות אזוריות; עד כה היו בחירות למועצות מקומיות מתנהלות לפי צווי המועצות המקומיות שהתקין שר הפנים. הוראות החוק המוצע הושגו, ככל שניתן הדבר, להוראות המקבילות בחוק הבחירות לכנסת, תשי"ט-1959. להלן כמה מן השינויים העיקריים לעומת ההוראות הקיימות:

זכות הבחירה לרשות המקומית תהיה נתונה רק לאזרחי ישראל ולמי שהיה ביום הקובע רשום בפנקס הבחורים לכנסת לפי מען הנמצא בתחום שיפוטה של הרשות המקומית; לא יהיה צורך שהבחור יגור במקום ששה חדשים לפני היום הקובע, כדרוש על פי סעיף 35 לפקודת הערירות בנוסחו הקיים. סידור זה יקל על הכנת הבחירות והוא עשוי לפגוע במספר קטן של חושבים שאינם אזרחי המדינה (סעיף 7).

הגיל הדרוש להיבחר, להבדיל מן הזכות לבחור, יועלה ל-21, במקום 20 הקבוע בסעיף 36 לפקודת הערירות (סעיף 8 (2)).

נוספה הוראה המונעת דחיית בחירות לרשות מקומית פלוגית מעבר לחמש שנים מיום הבחירות הקודמות (סעיף 5 (ב)).

הרכב של ועדת הבחירות ושל ועדות הקלפי יהיה תלוי בהרכב של המועצה בשעת הרכבתן, אך כדי למנוע תקלות צומצמה השפעתם של שינויים שחלו אחרי המינוי של הועדות. השר יוכל לצרף נציגים לוועדת בחירות אך ורק ברשויות חדשות שבהן טרם נתגבשו הגופים הפוליטיים המקומיים. חילופי נציגים של סיעות בוועדת הבחירות ובוועדות הקלפי לא יהיו אפשריים ביום הבחירות ובשעת ספירת הקולות (סעיפים 12 עד 15, 20, 21).

¹⁰ ע"ר תשי"ח, תוס' א', מס' 2, עמ' 1.

נקבעו סדרים להגשת רשימות המועמדים, בדומה לסדרים הנהוגים בענין זה בבחירות לכנסת. סיעה של המועצה היוצאת וסיעה של הכנסת לא יהיו צריכות להגיש, ביחד עם רשימת המועמדים, חתימות של תומכים; תהיה להן גם זכות קדימה לענין שם הרשימה והאות בה היא מסומנת. חידוש בענין חתימות של תומכים מוצע כאן, לפיו בא"כוח של רשימת מועמדים חדשה יצטרך להצהיר כי החתימות של התומכים הן אמיתיות. דבר זה יקל על בדיקת רשימות המועמדים. תיווסף אפשרות לבטל התקשרות בין רשימות מועמדים בענין צירוף ערפי קולות (פרק שלישי).

לפי החוק הקיים אפשר להגיש לבקורת את החלטות פקיד הבחירות בענין רשימות המועמדים רק בפני בית המשפט הגבוה לצדק, ואילו כאן מוצע לאפשר ערעור על החלטותיו בענין אישור רשימות מועמדים לפני בית המשפט המחוזי (סעיף 30).

הנסיון הראה כי בשעות הערב המאוחרות ממעטים הבוחרים להצביע ולכן מוצע לקצר את שעות ההצבעה. כל המגיע במועד לקלפי רשאי להצביע גם אחרי סגירת דלתות הקלפי (סעיף 41).

נקבעו בענין קולות פסולים הוראות הזהות עם אלה שבבחירות לכנסת, כדי למנוע תקלות (סעיף 49); כן הושוו העבירות בקשר לבחירות (פרק שמיני).

אשר לערעורי הבחירות הושוו העילות להגשת ערעור עם אלה שנקבעו לגבי הבחירות לכנסת, וכן התרופות הניתנות בערעורי בחירות, אלא שהערעורים יוגשו לפני בית המשפט המחוזי. לפי זה יוכל בית המשפט להכריז על ביטול הבחירות באזור קלפי פלוני ועל עריכתן שנית באותו אזור (סעיפים 57 ו-58).

חוק פנקס הבוחרים לכנסת (תיקון מס' 7). תשכ"ה-1965

1. (א) בסעיף 31 לחוק פנקס הבוחרים לכנסת, תשי"ט-1959: (להלן - חוק הפנקס). בפסקה (1), במקום "שהוא תושב בר" יבוא "שבו היה תושב ביום הקובע".
(ב) תחילתו של סעיף זה היא משנת הפנקס שהיום הקובע שלה הוא יום 31 בדצמבר 1964.

2. אחרי סעיף 31 לחוק הפנקס יבוא:
"בקשות של חברי מועצות של רשויות מקומיות
31. (א) חבר מועצה של עיריה או של מועצה מקומית, למעט מועצה אזורית, רשאי להגיש לשר הפנים, עד היום ה-65 אחרי היום הקובע, בקשה למחוק את שמו של בוחר מרשימת הבוחרים בה הוא כלול ולכלול ברשימת הבוחרים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שבו היה תושב ביום הקובע.

(ב) אל הבקשה יצורפו ראיות בכתב על מענו של הבוחר; העתקי הבקשה והראיות יישלחו לבוחר בדואר רשום לפי המען הרשום במרשם התושבים והמען החדש כמפורט בבקשה.

(ג) בסעיף זה - "מועצה אזורית" מועצה מקומית שהוקמה מכוח סמכויות לפי סעיף 5 (3) לפקודת המועצות המקומיות, 1941.²

3. בסעיף 32 לחוק הפנקס, אחרי "לפי סעיף 31" יבוא "ובקשות לפי סעיף 31".

1 ס"ח תשי"ט, עמ' 24, עמ' 60, עמ' 111, עמ' 130, עמ' 141; ס"ח תשכ"ב, עמ' 10; ס"ח תשכ"ד, עמ' 66.
2 ע"ר 1941, חוט' 1, עמ' 1154, עמ' 119.

4. בסעיף 33 לחוק הפנקס, במקום "ואם הערר נגע לזולתם, גם לר" יבוא "ואם הבקשה או הערר נגעו לזולת, גם לר".

5. במקום סעיף 34 לחוק הפנקס יבוא:
"מסירת רשימת 34. לא יאוחר מהיום ה-94 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הועדה –

- (1) רשימה של שמות הבוחרים שהחליט להוסיף לרשימות הבוחרים של אזורי קלפי שבתחום ישובים פלונים לאחר שנמחקו מרשימות הבוחרים של אזורי קלפי שבתחום ישובים אחרים כתוצאה מבקשות לפי סעיף 31 (1) וסעיף 31ב;
- (2) רשימה של שמות הבוחרים שהחליט להוסיף לרשימות הבוחרים כתוצאה מעררים לפי סעיף 31 (2).

6. בסעיף 35 לחוק הפנקס, במקום "ואם הערר נגע לזולתו, גם הזולת" יבוא "ואם הבקשה או הערר נגעו לזולתו, גם הזולת", ובסופו יבוא "אם כתוצאה מבקשה לפי סעיף 31 (1) או 31ב ואם כתוצאה מערר לפי סעיף 31 (2)".

7. בסעיף 36 לחוק הפנקס, בפסקה (1), במקום "או לכלול את שמו כאמור בסעיף 31 (1)" יבוא "או לכלול את שמו או שם זולתו כאמור בסעיף 31 (1) או 31ב".

8. (א) לשנת הפנקס שהיום הקובע שלה הוא ה-31 בדצמבר 1964 יראו כאילו היה כתוב בחוק הפנקס:

- בסעיף 31: במקום "היום ה-65 אחרי היום הקובע" – "היום ה-10 אחרי קבלתו בכנסת של חוק פנקס הבוחרים לכנסת (תיקון מס' 7), תשכ"ה-1965";
- בסעיף 33: במקום "היום ה-89 אחרי היום הקובע" – "היום ה-34 אחרי קבלתו בכנסת של חוק פנקס הבוחרים לכנסת (תיקון מס' 7), תשכ"ה-1965";
- בסעיף 34: במקום "מהיום ה-94 אחרי היום הקובע" – "מהיום ה-39 אחרי קבלתו בכנסת של חוק פנקס הבוחרים לכנסת (תיקון מס' 7), תשכ"ה-1965";
- בסעיף 35: במקום "היום ה-99 אחרי היום הקובע" – "היום ה-44 אחרי קבלתו בכנסת של חוק פנקס הבוחרים לכנסת (תיקון מס' 7), תשכ"ה-1965";
- בסעיף 38: במקום "היום ה-113 אחרי היום הקובע" – "היום ה-58 אחרי קבלתו בכנסת של חוק פנקס הבוחרים לכנסת (תיקון מס' 7), תשכ"ה-1965".

(ב) על אף האמור בסעיף 11 לחוק הפנקס, יוכנסו לפנקס הבוחרים שהיה בתוקף ביום קבלת חוק זה בכנסת השינויים שיחולו בו כתוצאה מבקשות וערעורים לפי חוק זה; שר הפנים ימציא לכל אחד מחברי הועדה, לא יאוחר מהיום ה-72 אחרי קבלתו של חוק זה בכנסת, רשימה של השינויים האמורים.

דברי הסבר

החוק המוצע קשור בהצעת חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, שלפיה יהיו פנקסי הבחורים של הרשויות המקומיות מורכבות מרשימות הבחורים של אזורי הקלפי שבתחום אותן רשויות, שהוכנו לפי חוק הפנקס.

התיקון המוצע בא להעניק לחבר המועצה של עיריה או של מועצה מקומית (למעט מועצה אזורית) את הזכות לבקש משר הפנים להעביר את שמו של בוחר מרשימת בוחרים בה הוא כלול לרשימת הבחורים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שבו היה חושב למעשה ביום הקובע, אף אם כמרשם החושבים רשום אחרת (סעיף 2).

הוראות החוק הקיים בענין מסירת הודעה על החלטתו של שר הפנים, סדרי הדין בבקשות וערעורים על החלטות שר הפנים לפני בית המשפט המחוזי יוחאמו לענין הבקשות של חברי המועצה (סעיפים 3, 4, 6 ו-7).

חברי ועדת הפנקס יקבלו רשימות של הבחורים אשר הועברו מרשימת בוחרים אחת לשניה, אם כתוצאה מבקשה של הבוחר עצמו ואם כתוצאה מבקשה של חבר המועצה (סעיף 5).

כדי להסיר ספק מוצע לפרש שבוחר רשאי לבקש להעביר את שמו לרשימת בוחרים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר רק אם היה חושב בו ביום הקובע ולא מאוחר יותר. ככך גם יושג תיאום לענין הבחירות לרשויות המקומיות (סעיף 1).

מכיון שפנקס הבחורים לכנסת שהוכן לאחרונה עומד להיכנס לתקפו ביום ח' באייר תשכ"ה (10 במאי 1965) מוצע לאפשר, באופן חד-פעמי, לחברי המועצות של הרשויות המקומיות להגיש, תוך 10 ימים מיום קבלת החוק המוצע בכנסת, בקשות לשר הפנים ולהביא לתיקון פנקס הבחורים לכנסת וכתוצאה מכך גם לתיקון פנקסי הבחורים לרשויות המקומיות, כאמור (סעיף 8).

ואלה הם סעיפי חוק הפנקס שהחוק המוצע בא להחליפם או לתקנם:

31. עד היום ה-65 אחרי היום הקובע רשאי כל אדם להגיש לשר הפנים —
  - (1) בקשה בכתב לתקן פרטים המתייחסים אליו שגרשמו ברשימת הבחורים באופן לא נכון, או בקשה למחוק את שמו מרשימת הבחורים בה הוא כלול ולכלול ברשימת הבחורים של אזור קלפי שבתחום ישוב אחר שהוא חושב בו בתאם להודעה שנמסרה לפי פקודת מרשם החושבים, תש"ט-1949;
  - (2) ערר מנומק בכתב על שהוא לא נרשם בפנקס, או על שהוא או זולתו נרשם בפנקס שלא כדין.
32. סדרי הגשת בקשות ועררים לפי סעיף 31 ייקבעו בתקנות.
33. שר הפנים יכריע בבקשות ובעררים שהוגשו כאמור ויוודע את החלטתו בכתב למבקש או לעורר — ואם הערר נגע לזולתם, גם לו — עד היום ה-9 אחרי היום הקובע.
34. לא יאוחר מהיום ה-94 אחרי היום הקובע ימסור שר הפנים לכל אחד מחברי הוועדה רשימת של שמות הבחורים שהחליט להוסיף לרשימות הבחורים כתוצאה מעררים שהוגשו כאמור.
35. מי שהגיש בקשה או ערר — ואם הערר נגע לזולתו, גם הזולת — רשאי עד היום ה-99 אחרי היום הקובע, לערער לפני בית המשפט מחוזי על החלטת שר הפנים או על שלא קיבל הודעה על החלטת שר הפנים, וכל חבר הוועדה רשאי לערער באמור על החלטת שר הפנים, להוסיף שם של בוחר לרשימת בוחרים.
36. הערעור יוגש לבית המשפט המחוזי שבאזור שיפוטו נמצא אזור הקלפי אשר ברשימת הבחורים שלו —
  - (1) ביקש המבקש לתקן פרטים בלתי נכונים או לכלול את שמו כאמור בסעיף 31(1);
  - (2) דרש העורר לכלול או למחוק את שמו או את שם זולתו, כאמור בסעיף 31(2).

חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון). תשכ"ה-1965

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשי"ז-1957¹, מוארך כזה עד יום י"ח בטבת תשכ"ז (31 בדצמבר 1966).

2. תחילתו של חוק זה היא ביום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965).

הארכת תוקף

תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

ביום כ"ו בשבט תשי"ז (28 בינואר 1957) התקין שר התחבורה תקנות-שעת-חירום להרחבת סמכויותיו לפי תקנות-שעת-חירום (פיקוח על אניות), תשי"ח-1948 (להלן - תקנות תשי"ח), ובח' בניסן תשי"ז (9 באפריל 1957) קיבלה הכנסת חוק שהאריך, בשינויים מסויימים, את תקפה של הרחבת סמכויות אלה עד סוף שנת 1957. כעשותה זאת, הוסיפה הכנסת בשעת הארכת תקפן של התקנות, על הצעת הממשלה סמכויות נוספות בדבר מסירת דו"ח על בניית כלי שיט וכדבר שינויים במבנה ובציוד של כלי שיט שעומדים להיבנות (תקנה 33 לתקנות תשי"ח כפי שהוקנו); אך מצד שני החליטה הכנסת לצמצם את הגסיבות שבהן מותר להשתמש בסמכויות לפי התקנות (תקנה 2 (4)) ולהעביר את הכירור של סכסוכים כדבר דמי שכירות של כלי שיט מועדת עררים לבית הדין לעניני אניות לפי פקודת הפיצויים (הגנו), 1940 (תקנה 16 לתקנות תשי"ח כפי שהוקנו).

בח' בטבת תשי"ח (31 בדצמבר 1957) קיבלה הכנסת חוק שהאריך, בשינוי טכני של תקנה 15 לתקנות תשי"ח, את תקפה של הרחבת הסמכויות עד יום כ" בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958).

בי"ח בטבת תשי"ט (29 בדצמבר 1958) קיבלה הכנסת חוק שהאריך את התקנות הארכה נוספת עד יום ה' בתמוז תשי"ך (30 ביוני 1960). בחוק זה הוסיפה הכנסת את התקנה 15 הבאה להבטיח את זכויותיו של עובד שפוטר עקב הוראות על פי התקנות ופיטוריו בוטלו בערר, ולהעניק לו תשלום שכר בטלה לתקופה שבין פיטוריו לבין החזרתו לעבודה. בשנות תשי"ך ותשכ"א האריכה הכנסת את תקפן של התקנות ללא שינוי הארכה נוספת של שנה אחת, בשנה תשכ"ב-לשנה וחצי ובשנת תשכ"ד-לשנה וחצי, היינו, עד יום ל' בסיון תשכ"ה (30 ביוני 1965).

הגסיבות שהניעו את שר התחבורה להתקין את תקנות-שעת-חירום להרחבת סמכויותיו ושהניעו את הכנסת להאריך את תקפן - בעיני עומדות. לכן מציעה הממשלה להאריך שוב את תקפן של התקנות לשנה וחצי.

הנוסח המלא של תקנות תשי"ח ושל התקנות העומדות כעת להארכה, פורסם בהצעות חוק 324, תשי"ך, עמוד 97.

¹ ק"ת 673, תש"ל, עמ' 804; ס"ח 267, תשי"ט, עמ' 15; ס"ח 309, תשי"ך, עמ' 42; ס"ח 345, תשכ"א, עמ' 164; ס"ח 374, תשכ"ב, עמ' 92; ס"ח 413, תשכ"ד, עמ' 40.

חוק למניעת מפגעים (בטיחות מקררים) תשכ"ה-1965

1.	בחוק זה, "מקרר" – מתקן סגור המשמש להחסנה לשם קירור.	הגדרה
2.	לא ייצר אדם מקרר, ולא יעבירו לאחר אלא אם נקבע בו מנגנון המאפשר לפתוח דלתו מבפנים, בהתאם לתקנות.	תנאי לייצור מקררים או העברתם
3.	לא יפקיר אדם מקרר, ולא יזניחו, אלא לאחר שהוריד דלתו של המקרר.	תנאי להפקת מקרר
4.	העובר על הוראה מהוראות חוק זה, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס חמשת אלפים לירות.	עונשין
5.	שר המסחר והתעשייה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו.	ביצוע

דבר הסבר

ביום 4 במרס 1962 אירע אסון מחריד בחיפה כששני ילדים נכנסו למקרר נטוש, הדלת נסגרה עליהם והם נחנקו למוות בתוך מלכודת המקרר בלא יכולת לצאת. כדי למנוע תקלות מעין אלו באה הצעת חוק זו, לקבוע הוראות האוסרות ייצור מקררים או מכירתם מבלי שהותקנו בהם דלתות שמאפשרות פתיחתם מבפנים; כן מחייבת ההצעה את כל הנוטש מקרר לפרק מעליו את הדלת. חוקים כרוח זו קיימים גם בארה"ב. הם נחקקו לאחר אסונות דומים שארעו שם.

חבר הכנסת : נ. גיר